

Stand til at sætte Arbejder i Gang. Det blev sagt af den sidste ærede Taler, at Fiskerne ønskede Arbejde og ikke Understøttelse. Jeg kan sige, det samme gælder for Arbejderklassen.

Og saa skal vi spare. Det er rigtigt, at vi ikke skal staa og fortælle hinanden, at vi skal spare, men vi skal gøre Alvor deraf. Men maa jeg i Korthed sige: Lad Overklassen sætte sit Forbrug ned paa det Lavmaal, som i Øjeblikket Arbejdernes er paa, og kom saa igen, saa tales vi ved om Sagerne. Man skal ikke først komme til dem, som har det mindste Udbytte, som har det daarligst, og tale om at spænde Livremmen ind. Det nytter ikke, at en Malersvend i nogle Maaneder tjener en anstændig Løn, naar Vejrliget og Vinteren i det hele bevirker, at hans Anrsløn ligger under det tilfældige. Det nytter ikke at regne med en Mands Løn for nogle faa Timer, man faar ikke derved hans Aarsløn. Som sagt, skal vi spare, og det skal vi jo, saa begynd da at spare dér, hvor man raaber højest om at spænde Livremmen ind. Sæt Forbruget ned paa det lave Niveau, som Arbejderklassen er nede paa, og kom saa igen; saa kan vi tales ved om yderligere at sætte dette ned. Det, vi trænger til nu efter Krigen, hvis vi skal være med til at rejse Europa op af det Ragnarok, som fjantede Sabetraslere og snæversynede Statsmænd har skabt, det er Arbejde, Fremskridt og Kultur. Vi maa lægge Kræfterne i netop paa dette Punkt, der hedder Oplysning og Dygtiggørelse af vort Folk gennem tekniske Skoler, Aftenskoler, obligatoriske Ungdomsskoler og gennem en forbedret, almindelig Skole.

Jeg vil gerne have Lov til i denne Forbindelse at sige et Par Ord om Aftenskolerne. Disse Skoler virker under ret uheldige Forhold. Jeg kan sige, at de under Krigen i høj Grad har været Stifbørn, og jeg vilde gerne, om den højtærede Undervisningsminister vilde tænke lidt paa Købstædernes Aftenskoler, om det ikke var muligt, at man forhøjede Tilskudet. Disse Aftenskoler er egentlig fra først af startet paa den Basis, at der skulde være fuldkommen gratis Undervisning for den almindelige Befolkning. Efterhaanden er man blevet nødt til at tage en Smule Kontingent, som nu er steget fra 1 Kr. til 4 Kr., medens den Hjælp, som Staten yder disse Skoler, stadig væk staaar paa samme Maal som før Krigen. Til en Skole i Randers, hvor vi underviser i Dansk og Regning, har 2—3 Klasser, hvor der undervises i Fag som Bogholderi, Fysik, Samfundslære, Sprog, Hus-

gerning, Øvelse i Bøgers Brug, Studiekredsarbejde o. s. v., faar vi et samlet Tilskud aarligt paa 300 Kr., medens Kommunen har budgetteret 1200 Kr. for den kommende Vinter og sidste Vinter ydede 1500 Kr. til denne Skole. Staten yder i alt kun 7000 Kr. til samtlige Aftenskoler her i Landet. Jeg maa minde om, at den Betingelse, som Staten stiller til disse Skoler ved de Skemaer, som man udsender, og som man skal paategne, naar man søger om Statsunderstøttelse, at Skolen hovedsagelig skal beskæftige sig med Dansk og Regning, kunde jeg ønske ændret en Smule, idet man ganske vist skulde forlange Dansk og Regning, men ikke udelukkende favorisere de Skoler, der kun yder Undervisning i disse to Fag. Det er rigtigt, at de elementære Fag danner Grundlaget for al Undervisning; men saadan som Købstædernes Aftenskoler nu er indrettede, er de søgte af Folk i alle Aldre og af alle Klasser uden Hensyn til Standsforskel. Man bør derfor ikke udelukkende anlægge Undervisningen saaledes, at den er den samme som i Børneskolen. Mange Steder har man af økonomiske Grunde fuldstændig maattet holde sig til Dansk og Regning, men jeg mener, at man ogsaa maa paatage sig andre Opgaver i den almindelige Købstadsaftenskole i Forbindelse med de offentlige Biblioteker, nemlig at der ydes Undervisning i Bøgers Brug, i Samfundskundskab, Bogholderi, Sprog og Børneopdragelse. Det sidste skaj naturligvis doceres indenfor de saakaldte Studiekredse, hvor man skal tage disse Spørgsmaal op til Debat. Samtidig med at jeg ønsker lidt mere i Understøttelse til disse Aftenskoler, kunde jeg ønske, at man oprettede et Kursus for Lærerne. Vi savner i høj Grad tilstrækkelige Lærerkrafter til Køkkenskolerne. I Randers maatte vi lade dette udmærkede Fag ligge, fordi vi ikke kunde skaffe en Lærerinde; de to, som er ansatte ved Skolerne i Randers, kan af forskellige Grunde ikke paatage sig mere. I det hele mener jeg, det vilde være praktisk, om der blev oprettet saadanne Lærerkursus, Skoler, hvor man kunde blive uddannet med dette særlige for Øje, at blive Lærere for disse Aftenskoler. Samtidig mener vi, at der indenfor disse Studiekredse, som vi opretter nu rundt omkring, skal drøftes saadanne Ting som Andelsbevægelsen, Fagbevægelsen, Boligspørgsmaalet, Jordspørgsmaal og Kolonihavespørgsmaal. Prøv paa at komme ud til disse Mennesker, som besøger denne Undervisning og tag f. Eks. Kolonihavespørgsmaalet frem, da vil man se, at man straks vækker vældig